

Spis treści

Wprowadzenie	7
Podziękowania	13
Rozdział 1. Ekonomia polityczna wobec polityki wspierania rolnictwa	14
1.1. Polityka rolna w rozważaniach ekonomii politycznej i teorii wyboru publicznego.	14
1.2. Wsparcie dla rolnictwa jako przykład renty politycznej	18
1.3. Wpływ grup interesów i lobbingu na poziom wsparcia rolnictwa	22
1.4. Instytucjonalne uwarunkowania polityki rolnej	28
Rozdział 2. Metody i narzędzia pomiaru wsparcia finansowego producentów rolnych	33
2.1. Baza danych Banku Światowego jako źródło informacji o polityce wsparcia finansowego sektora rolnego	33
2.2. Podstawy opracowania metodologii wskaźników wsparcia finansowego producentów (NRA) i konsumentów (CTE)	38
2.3. Alternatywne metody pomiaru wsparcia finansowego dla producentów rolnych	43
2.4. Zastosowanie modeli dla danych panelowych w analizie polityki wsparcia rolnictwa ..	45
2.5. Modele równowagi ogólnej i cząstkowej jako narzędzia oceny skutków zmian w poziomie wsparcia producentów rolnych	47
Rozdział 3. Wsparcie finansowe dla sektora rolnego w krajach o różnym poziomie rozwoju	53
3.1. Sektor rolny i modele rozwoju rolnictwa w krajach rozwiniętych i rozwijających się – podobieństwa i różnice	53
3.2. Zróżnicowanie wsparcia rolnictwa w krajach o różnym poziomie rozwoju w drugiej połowie XX wieku i w pierwszej dekadzie XXI wieku	60
3.3. Zróżnicowanie wsparcia finansowego na poszczególnych rynkach rolnych	67
3.4. Paradoks rozwojowy w polityce rolnej – pojęcie i przejawy	71
Rozdział 4. Polityka wspierania rolnictwa w krajach o różnym poziomie rozwoju	80
4.1. Wsparcie dla rolnictwa w krajach rozwiniętych	80
4.1.1. Sektor rolny w gospodarkach krajów rozwiniętych	80
4.1.2. Poziom i struktura wsparcia producentów rolnych w krajach rozwiniętych	84
4.2. Polityka rolna w wybranych krajach azjatyckich	106
4.2.1. Przemiany gospodarczo-polityczne i wzrost gospodarczy w Azji Południowej i Wschodniej	106

4.2.2.	Wsparcie dla producentów rolnych w azjatyckich krajach rozwijających się . . .	110
4.2.3.	Polityka rolna w Korei Południowej i Tajwanie	116
4.3.	Rolnictwo i polityka rolna w afrykańskich krajach rozwijających się	122
4.3.1.	Kraje afrykańskie jako grupa najbiedniejszych państw świata	122
4.3.2.	Sytuacja geopolityczna krajów afrykańskich w okresie postkolonialnym	125
4.3.3.	Polityka rolna w wybranych krajach Afryki	128
4.4.	Polityka rolna w wybranych krajach rozwijających się Ameryki Łacińskiej	134
4.4.1.	Rozwój gospodarczy i polityka makroekonomiczna w krajach Ameryki Łacińskiej	134
4.4.2.	Wsparcie finansowe dla producentów rolnych w krajach Ameryki Łacińskiej . .	137
4.5.	Rolnictwo i polityka rolna w krajach transformacji gospodarczej	142
4.5.1.	Współczesna sytuacja gospodarcza krajów Europy Środkowo-Wschodniej, Turcji i Izraela	142
4.5.2.	Wpływ przemian gospodarczych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej na kształt polityki rolnej	145
Rozdział 5. Absolutny i relatywny poziom dochodów rolniczych a poziom wsparcia dla rolnictwa		157
5.1.	Dochodowe determinanty działalności grup interesów rolników	157
5.2.	Aktywność grup interesów rolników wobec relatywnej deprawacji dochodowej – implikacje teoretyczne	164
5.3.	Operacjonalizacja koncepcji relatywnej deprawacji w badaniach nad poziomem wsparcia dla producentów rolnych	170
5.4.	Determinanty paradoksu rozwojowego w świetle badań empirycznych	179
Rozdział 6. Konsekwencje wzrostu protekcjonizmu rolnego w krajach rozwijających się – przypadek krajów azjatyckich		206
6.1.	Przyszłość polityki rolnej w krajach azjatyckich w świetle negocjacji na forum WTO	206
6.2.	Koszty polityki ochrony rynków rolnych w azjatyckich krajach rozwijających się – model SMART	210
6.3.	Konsekwencje wzrostu interwencjonizmu rolnego w krajach azjatyckich – model GTAP	217
Podsumowanie		224
Bibliografia		233
Spis tabel i rysunków		248
Słowniczek ważniejszych pojęć i skrótów		254
Summary		256
Aneks		258